

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อประเภทรับจ้างเลี้ยง และประเภทประกันราคาของบริษัท เบทาโกรภาคเหนือเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด บริษัท กรุงเทพผลิผลอุตสาหกรรมเกษตร จำกัด (ซี.พี.) บริษัท ฟาร์ม 9 อาหารสัตว์ จำกัด บริษัท จักรภัทรการเกษตร จำกัด (เจ.เค) บริษัท ลาฟาร์ม จำกัด และ หจก. นันทาไก่สด ในเขตพื้นที่ 8 อำเภอ ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ สันกำแพง สันทราย แม่ริม แม่แตงหางดง สันป่าตอง ดอยสะเก็ดพร้าว ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 214 ฟาร์ม

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก (ไพบูลย์, 2544) โดยมีขั้นตอนดังนี้

สถานที่ดำเนินการศึกษา 8 อำเภอ ในจังหวัดเชียงใหม่

จำนวนฟาร์ม ร้อยละ 50 ของฟาร์ม ในแต่ละอำเภอ โดยวิธีการจับฉลาก

รวมจำนวนตัวอย่าง 109 ฟาร์มตัวอย่าง ดังรายละเอียด คือ

อำเภอ	จำนวนฟาร์มไก่เนื้อ (ฟาร์ม)	จำนวนฟาร์มตัวอย่าง (ฟาร์ม)
สันกำแพง	26	13
สันทราย	51	26
แม่ริม	12	6
แม่แตง	8	4
หางดง	6	3
สันป่าตอง	29	15
ดอยสะเก็ด	31	16
พร้าว	51	26
รวมจำนวนฟาร์มตัวอย่าง	-	109

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของเกษตรกร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ

ตอนที่ 4 ข้อมูลสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและความต้องการ ตลอดจนข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของเกษตรกร

ได้แก่ อายุ , เพศ , ระดับการศึกษา , ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อ , ขนาดฟาร์ม , ประเภทผู้เลี้ยงไก่เนื้อ , รายได้จาก การเลี้ยงไก่เนื้อต่อรุ่น , ภาวะหนี้สิน , ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่เนื้อในแต่ละรุ่น , การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อ และการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด (Close – Ended Question and Opened – Ended Question)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านความรู้ ประกอบด้วยคำถามที่วัดถึงความรู้และความเข้าใจในการใช้ยาปฏิชีวนะ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด ให้คะแนนสำหรับข้อที่ตอบถูกเท่ากับ 1 คะแนน และให้คะแนนสำหรับในข้อที่ตอบผิดเท่ากับ 0 คะแนน จำนวน 16 ข้อ คะแนนเต็มเท่ากับ 16 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะ ลักษณะคำถามแบบปลายปิดมี 2 ตัวเลือก คือ ปฏิบัติกับไม่ปฏิบัติ ถ้าไม่ปฏิบัติเพราะเหตุใด ตอบปฏิบัติให้ 1 คะแนน ตอบไม่ปฏิบัติให้ 0 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ตอนที่ 4 ข้อมูลสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและความต้องการ ตลอดจนข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด

การทดสอบแบบสอบถาม

ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะได้นำแบบสอบถามไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและนำไปทดสอบกับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อในพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน 10 ราย เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องของแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยใช้แบบสอบถาม โดยการสอบถามประกอบกับการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อที่ใช้ศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานเป็นเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเลี้ยงไก่เนื้อของบริษัทเอกชน ได้แก่ บริษัท เบทาโกรภาคเหนือเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด บริษัท กรุงเทพผลผลิตอุตสาหกรรมเกษตร จำกัด บริษัท ฟาร์ม 9 อาหารสัตว์ จำกัด บริษัท จักรภัทรการเกษตร จำกัด บริษัท ลาฟาร์ม จำกัด และ หจก. นันทาไก่สด นอกจากนี้ยังเก็บรวบรวมรายงานการขึ้นทะเบียนมาตรฐานฟาร์มไก่เนื้อ ในจังหวัดเชียงใหม่ ของส่วนรับรองและพัฒนามาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามและตรวจสอบความถูกต้องแล้ว นำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการทำวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Sciences, SPSS/PC) ดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานบางประการของเกษตรกร ใช้ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. สถิติทดสอบสมมุติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 11 ตัว คือ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อ ขนาดฟาร์ม ประเภทผู้เลี้ยงไก่เนื้อ รายได้จากการเลี้ยงไก่เนื้อต่อรุ่น ภาวะหนี้สิน ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่เนื้อในแต่ละรุ่น การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่กับตัวแปรตาม คือ ความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ

$$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11}$$

Y = ความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อ ในจังหวัดเชียงใหม่

a = ค่าคงที่

$b_{1, \dots, 11}$ = ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม เมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ในสมการได้คงที่แล้ว

x_1 = อายุ

x_2 = เพศ

x_3 = ระดับการศึกษา

x_4 = ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อ

x_5 = ขนาดของฟาร์ม

x_6 = ประเภทผู้เลี้ยงไก่เนื้อ

x_7 = รายได้จากการเลี้ยงไก่เนื้อต่อรุ่น

x_8 = ภาวะหนี้สิน

x_9 = ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่เนื้อในแต่ละรุ่น

x_{10} = การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อ

x_{11} = การติดต่อกับเจ้าหน้าที่

เกณฑ์วัดระดับสหสัมพันธ์ (บุปผา , ม.ป.ป : 148) โดยแบ่งเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระด้วยกันเอง (ปัญหา Multicollinearity) ดังนี้

ค่าของ R_{xy}	แสดงว่า
+ 0.70 ขึ้นไป	ความสัมพันธ์ในทางบวกและสูงมาก
+ 0.05 ถึง 0.69	ความสัมพันธ์ในทางบวกและมากพอสมควร
+ 0.30 ถึง 0.49	ความสัมพันธ์ในทางบวกและปานกลาง
+ 0.10 ถึง 0.29	ความสัมพันธ์ในทางบวกและต่ำ
0.0	ไม่มีความสัมพันธ์เลย
- 0.10 ถึง 0.09	ความสัมพันธ์ในทางลบและแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
- 0.10 ถึง 0.29	ความสัมพันธ์ในทางลบและต่ำ
- 0.30 ถึง 0.49	ความสัมพันธ์ในทางลบและปานกลาง
- 0.05 ถึง 0.69	ความสัมพันธ์ในทางลบและมากพอสมควร
- 0.70 ขึ้นไป	ความสัมพันธ์ในทางลบและสูงมาก

โดยความสัมพันธ์ทางลบ (-) แสดงว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม